

Нормативна основа для утворення Рад ВПО

Відповідно до **п. 9 ч. 1 ст. 39 Закону України «Про місцеві державні адміністрації»**, **голови місцевих державних адміністрацій, для сприяння здійсненню повноважень місцевих державних адміністрацій, утворюють консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи, служби та комісії, члени яких виконують свої функції на громадських засадах, а також визначають їх завдання, функції та персональний склад.**

Згідно з **п. 2 ст. 28 Закону України «Про місцеві державні адміністрації»**, для реалізації наданих повноважень **місцеві державні адміністрації мають право залучати консультативно-дорадчі органи, що створені при органах державної влади та органах місцевого самоврядування і представляють інтереси громадян, до аналізу регуляторного впливу актів та виконання заходів із відстеження їх результативності.**

Відповідно до **п. 43 Типового регламенту місцевої державної адміністрації затвердженого Постановою КМУ №2263 від 11 грудня 1999 року**, для сприяння здійсненню повноважень місцевої держадміністрації її голова:

- **утворює консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи (ради, колегії, робочі групи тощо);**
- **визначає їх завдання, функції та персональний склад.**

Постановою КМУ №996 від 3 листопада 2010 р. затверджено Порядок проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики.

Так, консультації з громадськістю проводяться задля:

- **залучення громадян до участі в управлінні державними справами;**
- **надання можливості вільного доступу до інформації про діяльність органів виконавчої влади;**
- **забезпечення гласності, відкритості та прозорості діяльності цих органів.**

Консультації з громадськістю проводяться з питань, що стосуються **суспільно-економічного розвитку, реалізації та захисту прав і свобод громадян, задоволення їх політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів.**

Проведення консультацій з громадськістю має сприяти:

- **налагодженню системного діалогу з громадськістю;**
- **підвищенню якості підготовки рішень з важливих питань державного і суспільного життя з урахуванням громадської думки;**
- **створенню умов для участі громадян у розробленні проєктів рішень.**

Ради ВПО можуть бути утворені як консультативно-дорадчі органи за аналогією Молодіжної ради чи координаційної групи для сприяння участі ВПО у формуванні та реалізації державної та місцевої політики.

У своїй діяльності Ради ВПО керуватимуться Конституцією та законами України, указами Президента України і постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, рішеннями органів

місцевого самоврядування/місцевих державних адміністрацій, при яких вони створені, а також **Положенням про Раду ВПО**. Примірний зразок положення про Раду ВПО (далі – примірне Положення) був розроблений БО “БФ “Стабілізуєш суппорт сервісез” у 2019 році, періодично удосконалюється з урахуванням досвіду створення Рад ВПО у різних громадах та регіонах України

У Положенні про Раду ВПО визначатимуться особливості організації роботи Ради ВПО, зокрема форми роботи, участі членів Ради ВПО та залучених осіб у виконанні завдань, організації засідань. Положення про Раду ВПО може бути розроблене на основі примірного Положення та оприлюднене на офіційних сайтах органів, при яких їх створена Рада ВПО.

Основними завданнями Ради ВПО є:

- сприяння реалізації громадянських та політичних прав ВПО, зокрема конституційного права на участь в управлінні державними справами;
- сприяння реалізації Керівних принципів з питань внутрішнього переміщення, а саме забезпечення прав ВПО на свободу зборів, участі на рівних засадах у справах громади;
- налагодження та сприяння співпраці військових адміністрацій, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, представників громадських організацій та їх об'єднань, міжнародних та наукових організацій, засобів масової інформації, інших інститутів громадянського суспільства з питань реалізації державної політики у сфері захисту прав ВПО;
- організаційна, методична, консультативна підтримка суб'єктам господарювання, які у зв'язку зі збройною агресією РФ проти України, перемістили свої виробничі потужності, працівників та інші активи щодо створення місцевих програм підтримки внутрішньо переміщеного бізнесу;
- пошук довготривалих рішень для ВПО;
- сприяння залученню вразливих груп з-поміж ВПО та інших осіб, які постраждали внаслідок військової агресії РФ проти України (жінок, національних меншин, осіб з інвалідністю тощо), до процесу ухвалення рішень;
- залучення представників організацій ВПО, ВПО-активістів, представників міжнародних організацій, що задіяні у сфері захисту прав ВПО та розбудови миру, до проведення консультацій та моніторингу результатів формування та реалізації державної, регіональної політики;
- розвиток соціальної згуртованості, зменшення напруги між приймаючою громадою і ВПО та ризиків виникнення конфліктів між ними;
- сприяння застосуванню принципів конфліктної та гендерної чутливості в процесі розробки та реалізації політик на місцевому рівні;
- проведення, відповідно до законодавства, громадського моніторингу за діяльністю органу виконавчої влади;
- здійснення підготовки експертних пропозицій, висновків, аналітичних матеріалів з питань формування та реалізації державної, регіональної політики.

Рада ВПО для виконання покладених на неї завдань:

- розглядає будь-які питання, що мають важливе суспільне значення і належать до сфери захисту прав ВПО та інших осіб, які постраждали внаслідок військової агресії РФ проти України;
- бере участь у розробці місцевих програм підтримки внутрішньо переміщеного бізнесу або розробляє їх самостійно та пропонує до розгляду органу, при якому вона утворена;
- не рідше ніж раз на рік готує та подає органу, при якому вона утворена орієнтовний план своєї діяльності та власні пропозиції;
- проводить аналіз ефективності реалізації місцевої політики у сфері захисту прав ВПО, у тому числі шляхом проведення громадського моніторингу;
- готує та подає органу, при якому вона утворена обов'язкові для їх розгляду пропозиції, висновки, аналітичні матеріали та проекти актів щодо розв'язання питань у сфері захисту прав ВПО та цивільного населення, яке постраждало внаслідок військової агресії РФ проти України;
- в рамках чинного законодавства інформує громадськість про свою діяльність, ухвалені рішення та стан їх виконання;
- не рідше ніж раз на рік готує звіт про свою діяльність;
- співпрацює з благодійними та громадськими організаціями щодо захисту прав внутрішньо переміщених осіб та розбудови миру;
- розглядає проекти актів та вносить свої пропозиції, що стосуються захисту прав ВПО та цивільного населення, яке постраждало внаслідок військової агресії РФ проти України;
- сприяє залученню фінансування на виконання програм та заходів, що стосуються питань ВПО та населення, яке постраждало внаслідок військової агресії РФ проти України;
- підтримує та організовує заходи, спрямовані на виконання завдань Ради (семінари, конференції, засідання, круглі столи тощо).

Пропозиції Ради ВПО розглядаються органом виконавчої влади в установленому порядку. Розгляд пропозицій щодо проектів нормативно-правових актів відображається у звіті за результатами проведення консультацій з громадськістю.

Рада ВПО має право:

- Створювати постійні та тимчасові робочі органи (правління, секретаріат, комітети, комісії, експертні та робочі групи тощо).
- Отримувати в установленому порядку від центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій інформацію, необхідну для виконання покладених на неї завдань.

- Залучати (за їх згодою та згодою керівників відповідних органів та організацій) до своєї роботи працівників центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, представників підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, а також окремих фахівців (науковців, представників інститутів громадянського суспільства, міжнародних організацій тощо), які мають підтверджену експертизу у сфері захисту прав ВПО та населення, яке постраждало внаслідок військової агресії РФ проти України та/або імплементують проєкти в цьому контексті.
 - Організовувати і проводити публічні заходи (семінари, конференції, засідання, круглі столи тощо).
 - Отримувати в установленому порядку від органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування інформацію, необхідну для забезпечення діяльності Ради.
 - Розглядати пропозиції інститутів громадянського суспільства та звернення громадян з питань, що належать до її компетенції.
 - Отримувати від органу, при якому вона створена проєкти актів з питань, що потребують проведення консультацій із громадськістю.
1. Кількісний склад Ради ВПО визначається Положенням (однак не може становити більше 35 осіб).
 2. Положення конкретизує та визначає строк повноважень та порядок формування Ради ВПО (наприклад шляхом рейтингового голосування, визначення персонального складу керівником органу при якому вона утворена, змішаним способом тощо).
 3. До складу Ради ВПО можуть входити:
 - a. громадяни України, які є ВПО, інформація про яких міститься в Єдиній інформаційній базі даних ВПО, та яким на час обрання виповнилося 18 років;
 - b. представники місцевих, регіональних, національних чи міжнародних організацій, які реалізують проєкти у сфері захисту прав ВПО та цивільного населення, яке постраждало внаслідок військової агресії РФ проти України;
 - c. представники суб'єктів господарювання, що перемістилися внаслідок військової агресії РФ проти України.
 4. Членство в Раді ВПО є індивідуальним.
 5. Функціонування Рад ВПО відбуватиметься на принципах законності, гласності, колегіальності, виборності, народовладдя, підзвітності і відповідальності перед громадами.